

مشتاق

مطبعة و محل ادارہ:

جمال اوغلانده امنیت
سندوخی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۷ نومبر

مسئله موافق آثار
جدیدہ مع المنونہ
قبول اولتور

درج ایسہ بن آثار اعادہ اولتور

دین ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصہ احوال و شئوہ اسلامیہ و بہت اہم و مفید و بہ نشر اولتور۔

صاحب و مؤسسہ:

آیونہ بدلی

در سعادتندہ نسخہ سی ۵۰ بارہ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

سنہ لک	التی آیلنی	غروش
۶۵	۳۵	۳۰
۶۰	۳۰	۲۵
۱۷	۹	۱۰

قبیلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلمیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلدیر

۱۰ تموز ۳۲۴

یدنجی جلد

شباط ۲ ۱۳۲۷

۲۶ صفر ۱۳۳۰ پنجشنبہ

عدد: ۱۸۰

وادیسنه طوغری اندقاری ایلاک خطوده اوکرینه چیقان ، ایاقلرینه طولاشان انکلاک اگ قوتلیسی . اگدهشتلیسیدر .

کویا ماده بزى مافوق الطبیعیات ساحه سندن اوزاقلاشدیره حق ، صوب حقیقه ده کسیدر مه ، ده قولاى بریولدن کتوره جک اولیه دکلئ ؟ چوق الدانیورز ، چونکه دلیلمز اوساحه نك محصولی اولان حقایق مغلقه نك اگ مغلقلرندن بریدر . حتی وادی حقیقه کیتک اوزره یوله چیقادیغی صروده توقف ایدیه جک ، یول تدارکی کوریه جک ایلاک مرحله اودر .

مادیون ، ماده نك یعنی بر اصل قدیمک وجودینه قائلدرلر . انلرک فکرجه بواصل قدیم بزده کی حواسک مجموعی یاخود بعضیسی ایله محسوس اولان اوصاف واعراض مختلفه یی قبول ایدن بر جوهردر . جوهر بو ، واحد ایسه اندن طبیعتلری مختلف دیگر بر طاقم جواهرک صدوری غیر ممکن ، جوهر واحد دکل ده جواهر عیدیه ایسه اوجواهرک ، اجسام بسیطه نك کنیدیلى اولسی ضروریدر . بنابرین مادیون یالکیز بر ماده دکل متعدد ماده لر قبول ایدیورلر دیمکدر . بومعدد ماده لری یعنی عناصری قبول ایتدکن صکره هیچ بر غایت تعقیب ایتکسزین سوق تصادفه بینلرنده وقوعه کلن امتزاجاتدن صنوف موالیدک تکونه قائل اولیورلر . یعنی اوزرلرندن عدم و خلقت کچمه یین بوجواهر بسیطه طبیعت طرفندن ده اوطوغریسی کنیدیلى کلرندن نامتناهی بر طرفک ، بعد مجردک ایچنه لاعلی التعین دوکولشلا و کندلرینک لازم غیر مفارقی اولان حرکتلریله متصل حرکت ایتشلا حرکت ایتدکلی صروده بینلرنده طبیعی ، کیمیوی بر طاقم امتزاجات وقوعه کلش بو امتزاجات نتیجه سنده اجسام مختلفه حاصل اولش . بونک کره مزه عائد قسمی اله اله مثلا ارضک تبرندن صکره جاددن بشقه بر شی اولامسی لازم کلن جسملرک امتزاجندن نباتاتک اگ اشاغی طبقه سی حاصل اولش ، اوده نوعنه مخصوص اولان مراحل تکاملی قطع ایله من جهت التکامل اله بالا مرتبه ده قرار ویرمش ، بومرتبه بالا انک فوقنده کی دیگر بر مولدک یعنی مولد حیوانینک اگ اشاغی درکه سنی وجوده کتیرمش . مولد حیوانی ده تکاملنده دوام ایده ایده کنیدیسنه خاص اولان تکمالتک غایتسده یعنی انسانده قرار ویرمش .

صنوف موالیدک عقلره حیرت ویرن ترکیلرنده کی دقایق صنعتک هیچ بری بر قوه مدرکه مدبره نك اثر ترتیبی اولیوب صرف ماده نك تصادفی نتایجی ، سلسله موجودات بیننده کی تلازمندن علل غاییه نك وجودینه قائل اولمقده صرف انسانک کنیدی قورونتیسی ایش ! یوقسه ماده حرکت ، عناصر برریله امتزاج ایتدیکی انشاده ی علل غاییه یی اصلا خاطرینه کتیرمه مش ، بونلرک تصادفی اوله رق بو صورتله ظهوری بزده علل غاییه فکری ، بو فکرده عالمده بر انتظام ایله او انتظامک خالق اولان بر قوه مدرکه مدبره اعتقادینی تولید ایش . موجودات بیننده کی تلازم صرف سوق تصادفه اولش . بوتکامل بویه جه دوام ایده جک ،

منظومه کائنات ده مجهول بر غائیه طوغری چکیلوب کیده جک ایش ! ایشته « ده موقربت » و « ایسکور » دورلرینک یادکار اولان ، « لایقرس » ک اشعارینک موضوعی تشکیل ایدن ، « بوخنر » ک « قوت و ماده » عنوانی اثریله مستعد اولدیغی شکل تکمیلی الان مسلک مادیونک هیولاسی ، روحی بوندن عبارتدر .

فرید

« تنقید محق » ک جوابی

ا کلاسیلمیان نقطه لر

جوابکزی دقتله اوقودم .

اولا روش افاده کزدن ا کلاسیلان توجهاته قارشى عظیم تشکرلر ایدرم . مقصد من اظهار حقیقتدر ، بناءً علیه سوزلریمز اوصورتله تلقی اولمق لازمدر .

تنقید محق طولایسیله یازمش اولدیغیم آچیق مکتوبک افاده سندن اثر ذهول واقع اولدیغی حس ایدیور و بناءً علیه تنقید محقک افاده مرام و صوک سوزلرم دیه اولان مؤخره سنی تکرار کوزدن کچیرمکلکمی توصیه ایدیورسکز .

بنده کز او مکتوبی ، عالمانه اوله رق یازمش اولدیغکز رساله یی دقتله اوقودقندن صکره یازدیغیم جهته اثر ذهول واقع اوله رق یازمدم . رساله کزده احقاق حق خصوصنده جوابلرایله اکتفا ایدره ک ابطال باطله کیدلمدیکی ، دینی حق سزلقلر تنقید ورد ؛ فنی خطا لر مسامحه ترک ، و ویریلان جوابلرک لسان فلسفی ایله اولدیغی ده کورمش ایدم . فقط هانکی جهتن دوشونلسه - اشاغیده ایضاح ایده جکمز وجهله - ردیه کزک اوفره سنده بزم ادعا ایتدیگمز محذور واردر . کرک افاده مرامی ، کرک صوک سوزلری اوقودیغیمز حالده ، ینه او محذورک اوراده باقی اولدیغی کوردیکمز ایچون او مکتوبی یازمغه مجبوریت حس ایش ایدک .

صوگره مکتوبمزی ایکیه آیروب برینی رد ، دیگرینی تدقیق و تعمیق ایدیورسکز . مع هذا ، اصل سؤال ایندیگمز روح مسئله حقیقه صدره شفا ویرمه جک بر جواب ویرلمدیکنندن حقیقتی ایضاح مقصدیله بر قاچ سوز ده سولکی مناسب کوردم . جوابکزی اوچ نقطه ده خلاصه ایدیورم :

برنجی : « . . . معلوم اهل عرفان وقارئین کرامدر » عبارده سنه قدر اولان ، یعنی رد ایتدیگکز نقطه . بو کلاملریکزدن اولیه اکلایورم که مکتوبمزی دقتله اوقومق زحمتنه قاتلانمه مشسکز . چونکه سزه قارشى دوغریدن دوغری به داروین نظریه سنی قبول ایدیورسکز دیه اسناد اید بولندم که بونی رد ایده سکز ! بو بایده دلیل اوله رق مکتوبمده کی « چونکه اولا دیگر بر صورتله - تشبیح اصولی قبول ایتک طریقله - جواب ویردکن صکره بالاخره بو سطرلری علاوه ایتکزه بشقه معنا

ویره مدم « سوزلرم کافیدر .

بز دیورز که ، سزک بوسوزلریکز « داروین » نظریه سنی قبول و اسلامیه مغایر کورمدیکیزی اشعار ایدیور . چونکه تنقید محقق ۱۶ نجی صحیفه سنده بشقه بر صورتله جواب ویردرک داروینی رد ایتدکن صوکره بالآخره بوسطرلری علاوه ایتک ، عادتا شویله دیمکدر : « داروین نظریه سی مردوددر . مردود اولسه بیله اسلامیه مغایر دکدر . ایشته روش افاده کزدن اکلاشیلان مغایر بوندن بشقه برشی اکلاشیلماز . چونکه داروین برنوع مایمونلر ، تکامل ایده ایده انسان اولمشدر دیور . بناء علیه داروینه کوره انسانلر بدایت ظهورنده اصللری اولان مایمونلره یقین بر استعدادده اولق ضروریدر . فصلکه وحدت موجودک ۱۱ نجی صحیفه سنده کی « تاریخک یتشه مدیکی ایلمک و قیادورلرده سائر حیوانلره نسبتله مهم بر فرق ابراز ایده مین وعادتا حیوان نامنه استحقاق کسب ایدن انسانلر اوچنجی دوره نهایتنده برآز تکمل ایدرک جدلری اولان « یتشه قوئید » - برنوع مایمون - نامنده کی مخلوقلری کچدیلم . سوزلری بونی واضحا کوستریر . ایشته تنقید محقق ۱۹ نجی صحیفه سنده کی « نوع بشر بدایت ظهورنده کی مایمونلره یقین بر استعدادده . . . ! » سوزلر بکزدن آفا ذکرا اولنان نظریه دن بشقه برشی اکلاشیلمیور . بز بو جهتک ایضاحنی طلب ایتدیکمز حالده بورادن بحث ایتیه رک ، « داروین تذری ، یعنی تناسل و تکامل بغیر بنفسه مسلکی قبول ایتش . بز ایسه تشبیح یعنی تناسل و تکامل بنفسه اصولی قبول ایدرک بو صورتله داروین نظریه سنی رد ایتدک . . . » کلاملریکزله اکتفا ایدیورسکمز . حالبوکه بو ، بزم سؤال مزه قارشنی جواب اولمقدن بشقه نفس الامرده مطابق دکدر .

چونکه بز ، بدایت بشرده کزیورز . داروینه کوره ، بدایت تناسل حیوان ، تذری اصولیه باشلاسه بیله انسان حقنده تناسل تذری بی دکل ، تناسل تولدی بی قبول ایده جکی وارسته ایضاحدر . صوکره داروینه مقابل قبول ایتدیکمز تشبیح دن مراد ، تناسل و تکامل بنفسه اولدیغنی سویلیورسکمز . تناسل بنفسه ایسه اصطلاحات فیه دن اولدیغنی جهته بونک اختیار اولمنی . طوغری اولوب اولدیغنی اکلاشیلمق ، بو صورتله اساس مسئله برقات دها توضیح ایتک ایچون اهل فنک قبول ایتدیکی اقسام تناسلی بر کره کوزدن کچیرمک لازم کلیور شویله که :

سلسله حیوانانده تسلسل و تناسل مجبوریط طبیعیه سی یدی طرزده جاری اولمقددر .

۱ - تناسل تجزئی : حیوانات ابتدائیه ده واقع اولان بر طرز تناسلدر مثلاً حیوانات ابتدائیه دن بر (مونه) وسطنه طوغری بر اختناق عرض ایدر ، بو بوغوم ترقی ایدرک حیوان بر ایکن ایکی اولور .

۲ - تناسل تذری : یعنی طمور جقلنمه ایله تناسل - حیوانک بر طرفنده بر طمور جق پیدا اولوب بو طمور جق بیودکدن صوکره اصلندن منفک اولوب اصلی کی بر حیوان اولور .

۳ - تناسل تیضی :

۴ - تناسل تولدی .

۵ - تناسل تیض تولدی ، ۶ تناسل بکریه ، ۷ تناسل متوالیه .

بروجه بالا تعداد ایتدیکمز صور سبعة تناسل دن ماعدا اسلاف طبیعیه ونک قائل اولدقلری بر طرز تناسل ده واردرکه اکاده - سزک قبول ایتدیکمز - « تناسل بنفسه » تعیر اولنور . میلاد حضرت عیسی دن ۳۸۴ سنه اول علم حیواناتی پک بسیط و سطحی بر صورتده مطالعه ایتش اولان مشهور « آرسطو » برطاقم میوه لری و تعفن ایدن برصو ، ویا آنک ایچریسنده ظهور ایدن قورتلری کوره رک تناسل بنفسه فکر سقیمنه ذاهب اولمش وحتی اخلافندن « پوشهت » و « اپیکور » و سائر ذوات دخی عین فکر و مسلک سقیمنی قبول ایتشلر ایدی .

مع هذا « رده دی » و « باستور » طرفندن اجرا اولنان تجارب و تحریات فیه ایله بو کون تناسل بنفسه مسلکی کلیاً اعتباردن ساقط اولمشدر . بناء علیه داروینک قبول ایتدیکی مسلکه مقابل اوله رق « تناسل بنفسه » اصولی قبول ایتکه کز جای تأملدر .

جوابیکزک ایکنجی شقنه کلنجه : « باقیکر افندم . . . دن قرآن عظیم الشان عبارده سنه قدر اولان سطرلر ایله ده مکتوب مزده کی ایکنجی شقی تسلیم و فقط بزم سرد ایتدیکمز شیلرده بر محذور کور میورسکمز . یعنی بشریتک بدایتی حضرت آدم اوله رق قبول و مایمونلره یقین بر استعدادده اولدقلرنده بر محذور کور میور و حتی بونی انکار ایتکی قانون تکامله مغایر کوریور ، و پیغمبرلرده کی کاله ، اضافیدر دیورسکمز ، اوت ، قانون تکامل ممکناتک کافه صفحاتنده جاریدر . هیچ برشی یوقدرکه قانون تکامله تابع اولماسین حتی کتب سماویه نک ابتدا صحفدن باشلایه رق تکامل ایده ایده قرآن کریمه قدر کله سی بر تکاملدر . چونکه نوع بشر کتدکجه تکامل ایدیور . تکامل ایتدکجه او نیستده احتیاجاتی فضله لاشیور ، اختلافات جوغالیور . بناء علیه احتیاجلری اره لرنده ظهور ایدن اختلافاتی دفع و رفع ایتک ایچون بر پیغمبر بعث اولنه رق زماننده احتیاجاتنه کوره اکابر کتاب کوندریلور ، بو صورتله پک چوق پیغمبرلر کله رک ال صوک حضرت محمد « صلعم » ده ختام بولیور . و بو جهته ده قرآن کریم ، محاط علم الهی اولان برآنی به قدر یقاسی محقق اولان جمعیات بشریه نک کافه احتیاجاتی تأمین کفی بر کتاب مقدس اولدیغنی اکلاشیلیور . بو حقیقی انکار ایتک قابل دکدر . انحق بزم مقصد من بشریتک بدایتی حضرت آدم در ، دیه اعتقاد ایدرسک اولوالعزم پیغمبران عظامدن اولدیغنی قرآنده مصرح اولان آدم ایله بدأ ایدن بدایت بشریه مایمونلره یقین بر استعداد عطف ایتک نصل تجویز اولنور ؛ انبیای عظامه مخصوص اولان کالی ، اضافی ونسبی به حمل ایتک قطعاً دوغری اوله ماز ؛ چونکه جناب حق حضرت آدمی جمیع اشیایی بیلمکه مستعد بر صورتده یاراندی . تحدید و تعیین ایتیه رک جمیع اشیانک علمنی آنک در ونه القا ایلدی . معقولات و محسوساته ، متخیلات ، وموهوماته دائر انواع مدرکاتی ادراکه مستعد اوله رق آنی خلق ایدوب اشیانک ذوات و خواصنی ، اسامیسنی ، اصول علمی ، قوانین صناعاتی ،

بونلرك آلات و كیفیات استعمالاتی بیلیمکی كندیسنه الهام ایتدی ، بونلر قرآن کریمده خبر ویرلدیکی حالدده بونلرده کی کالی اضافی ونسبییه حمل ایتك البتده دوغرو دکلدر .

بناء علیه بوکی مسائل مهمه یی تدقیق ایدرکن بر طرفه رعایت ایدلم دیرکن دیگر بر طرفی و علی الخصوص حقنده نص وارد اولان طرفی ضعیفتمکه دکل قوتلشدیرمکه چالشمه لی یز ایشته بونك ایچون بنده کز قانون تکامله رعایت ایدلم دیرکن پیغمبران عظامه ویریلان کلاک نسبی اولمه سنه راضی اوله مادیغمدن حقیقی شوصورتله ایضاح ایتك ایستیورم . بشریتك بدایتی یا حضرت آدم اوله رق قبول ایدرز و یا خود حضرت آدم دن اولده بر نوع انسانلر اولوب جناب حق آنلری منقرض قیله رق حضرت آدمی آنلرك یرینه خلیفه اولق اوزره کوندرمش در . دیه قبول ایدرز - فصل که سزه یازمش ایلدیم آجیق مکتوبده « چونکه حضرت آدمی ابوالبشر اوله رق قبول ایدرسه ك ! » دیه رك بوجهته اشارت ایتمشك - بشریتك بدایتی حضرت آدم ایله باشلیور دیدیکمز تقدیرده مدنیت بشریه نك مبادیسنی ، - تتبعات رجعیه اربابی کی - وحشت حالنده مایمونلره یقین راسته دادده اولدیغنی اعتقاد ایدمه میز و ایتمکه طوغری اوله ماز . بلکه یوقاریده بر تفصیل سویلدیکمز وجهله انسانلر بدایه بر تکرم ربانییه مظهر اوله رق هر شیئه اوسایه ده کسب استعداد ایلش لر و بو تکرم ربانییه مظهریتلرندن صوکره ابعاد عالمه طوغری انتشار و تبعاعلری اوزرینه اوایلک درس مدیتی ، اونوته اونوته ، اوایلک تکریمک فیضی غائب ایده ایده نهایت وحشته قادار ایخشلردر .

انسانلرك احوال ابتدائیه سنی وحشتدن عبارت بولانلرك ادعای بونلرك « اوتوختون » یعنی کورلدکری یرلرده پیدا اولمش بولندقلری عقیده سندن نشئت ایتش برشی اولوب اشبو اوتوختون و آبوریزون ادعای بالطبع مردوددر .

جزائر بحر اوقیانوس ، و آفریقای وسطی خلقی کی الیوم بزه وحشی کوریلان ملتسرك اصللری مالزیالی یعنی هندلی اولدقلری تدقیقات فنییه ایله مرتبه ثبوت و ارمشدر . شو حالدده بونلر هندستاندن نه زمان کلدی ؟

وحشت حکمفرما اولدیغنی زمانلرده هندستاندن تبعاع ایتش اولملری عقل تجویز ایتمز ظن ایدرم ، چونکه احوال ابتدائیه لرنده کی آدملر بحر محیط آشیری یرلره کیده میه جکی طبعیدر . بناء علیه دیه بیلیرزکه ایلك مدیتلرینك کندیلرندن تمامیه زائل اوله مامش بولنان خاطرملری ایله بوانتشارلری ایقاع ایله مشلردر . مع هذا احوال وحشته دوچار اولدقدن صوکره یواش یواش تکامله باشلامش اوله لری ده منکر دکلدر . فصل که کلدان کی حال مدیتلری آتارندن کوردیکمز ملتلر بالا آخره بو مدیتی غائب ایدره ک یکیدن بر وحشته دوچار اولمشلردر .

ایشته تربیه یه کسب استعداد ایدن بر ملتک حال ابتدائیه رجوع ایتدیکنه تاریخی بر مثال ! اما تتبعات رجعیه اربابی ، بشریتك ابتدای ظهورنده بویه علم و عرفان ایله مجهز اولسنی محالاتدن عد ایدرك

بو قدر مدنیتیه واصل اولق ایچون یوزبیکارجه سنه لر کچمک لازم کله جکنی سویلدورلر . فقط بز بدایت بشریتی بر پیغمبر اوله رق قبول ایتدکدن صوکره محضا لطف الهی و معجزه اولق اوزره بو قدر ترقیاتی ده بردن احسان ایده جکنه اعتقاد مزبر کلدلر . ذاتاً معجزه دیمک نه دیمکدر ؟ بوکون هیچ مکتب ، مدرسه کور میان بر جاهل چیقسه ده بن علوم اولین و اخیری جامع بر آدم دیسه بوکا قارشی قهقهه لر ایله کولمکدن کندیمزی آلامیز ! چونکه محالدر . فقط بیسک اوچیوز سنه مقدم امی اولدیغنی بتسون عالمجه مسلم اولان حضرت محمد (صلم) له میدان قویدینی مادی : معنوی ترقیاته نه دیهلم ؟ بناء علیه بشریتك مبدائی اولان حضرت آدمه عطف ایدیلن کال ، مدنیت نه ایچون محال اولسون ؟ مابعدی کلاچک هفته

اقسکی احمد حمدی

مقالات

توحید و اتحاد

— ۹ —

آه . . . ! انسان دینیلن شو مجموعه غرائب خلقت ! انسان دینیلن شو مجمع اضداد علویت و سفلیت ! انسانیتی بوتون آرایش کالاتیله ، بوتون احتشام عرفانیله کوکره ، عرش آلهینک فوقه چیقاران انسان دکلکی ؟

ینه انسان دکلکی ، که « اکفر ! حقی انکار ایت ! » دیه کندیسنی اغوا و اضلال ایدن شیطان دناشته ، ملعنتده طاش چیقارتیر . اودرجه ده که اوسرمدی دشمن انسانیت کال حیرتله « انی بری منک ! انی اخاف الله رب العالمین ! (بن سندن بری یم . سنک ملعنتدن بزارم ، چونکه بن عوالمک مربی ازایسی اولان الله اکبردن آنک سطوت قهر و جلالتدن قورقارم . سورة جلیله حشر . » دیدیرتیر ! شیارق انسانلر !

« واذا مسکم الضرفی البحر ضل من تدعون الاایاه . » بردکز سفرنده فورطنه یه طوتولنجه بوغولق قورقوسیه تیریل تیریل تیره رسکز ! چهره لر یکز تولو رنگنی باغلار ! اودم هول انکیزده الوهیتی انکار ، ثلیث ، طبیعت ، ماده و قوه نامنه نه قدر عقاید باطله و مجنونه وارسه هپسی خاطر کزدن سیلنیر کیدر . داغلر کی اوزریکزه هجوم ایدن اودالغهلر قارشیسندن ذره قدر بیه اثری قالماز . درت ال ایله الله صاریلر ، اللهک باب مرحمتته التجا ایدرسکز ! امان یارب ! بزی بو طوفان هلاکدن قورتار ! نیاز و استرحام متذلله سنک بیکی بر باره یه ! دکلکی ؟

(فلما نجاکم الی البر اعرضتم !) وقتا که اللهک مرحمتی امدادیکزه یتشیر : سزی او مدهش موت محققدن قورتاریر ؛ ایاغکز قارایه باصار ؛